

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Lukáše Pišvejce, soudce Mgr. Aleše Smetanky a soudkyně JUDr. Veroniky Burianové ve věci

žalobkyně: V. M.
zastoupená A. V., obecným zmocněncem,

proti
žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců,
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2018, č. j. MV-145399-4/SO-2017

takto:

- I. Rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2018, č. j. MV-145399-4/SO-2017 se ruší a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Vymezení věci a napadené rozhodnutí

1. Žalobkyně se žalobou ze dne 19. 6. 2018, doručenou Městskému soudu v Praze dne 21. 6. 2018, domáhala zrušení rozhodnutí žalované ze dne 22. 5. 2018, č. j. MV-145399-4/SO-2017 (dále jen „*napadené rozhodnutí*“), jímž bylo podle § 90 odst. 5 zákona č.

500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů zamítnuto odvolání žalobkyně proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „*prvostupňový orgán*“) ze dne 9. 10. 2017, č. j. OAM-7427-34/DP-2017 (dále jen „*prvostupňové rozhodnutí*“), a toto rozhodnutí prvostupňového orgánu bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zamítnuta žádost žalobkyně o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“.

2. Usnesením Městského soudu v Praze ze dne 22. 9. 2020, č. j. 5 A 147/2018 – 31 byla věc postoupena Krajskému soudu v Plzni (dále jen „*soud*“) jako soudu místně příslušnému k projednání a rozhodnutí věci; zdejší soud žalobu obdržel dne 16. 10. 2020.
3. Ze správního spisu soud zjistil průběh správního řízení, který pro účely svého posouzení předmětné věci lze v podstatných momentech zrekapitulovat následovně.
4. Žalobkyně podala dne 25. 4. 2017 žádost o vydání povolení k dlouhodobému pobytu podle § 45 zákona o pobytu cizinců, a to za účelem „podnikání – OSVČ“.
5. Prvostupňový orgán na základě ve správním řízení shromážděných podkladů dospěl k závěru, že žalobkyně minimálně od května 2015 do dubna 2016 byla přidělována k výkonu práce pro jiného zaměstnavatele, než pro kterého měla vydanou zaměstnaneckou kartu, v čemž spatřoval rozpor s § 5 písm. e) ve spojení s § 92 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o zaměstnanosti*“) a současně i důvod pro neudělení povolení k dlouhodobému pobytu dle § 46 odst. 1 ve spojení s § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Dovedl, že žalobkyně od května 2015 do dubna 2016 vykonávala nelegální práci, tedy práci v rozporu s vydanou zaměstnaneckou kartou, porušila tím mimo jiné § 89 zákona o zaměstnanosti, což považoval za závažnou překážku, která bránila udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání. Prvostupňový orgán považoval za nepřipustné, aby vydal žalobkyni povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání, když žalobkyně během svého posledního povoleného pobytu vydaného od 1. 5. 2015 do 30. 4. 2016 vykonávala zaměstnání v rozporu s pracovněprávními předpisy. Z těchto důvodů byla předmětná žádost žalobkyně prvostupňovým rozhodnutím zamítnuta.
6. Žalobkyně napadla prvostupňové rozhodnutí odvoláním ze dne 27. 10. 2017, o němž žalovaná rozhodla napadeným rozhodnutím tak, že odvolání zamítla a prvostupňové rozhodnutí potvrdila.
7. V odůvodnění svého rozhodnutí žalovaná nejprve zrekapitulovala průběh řízení před prvostupňovým orgánem a dále zjištění Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj v rámci správního řízení zahájeného dne 18. 8. 2016, včetně vydaného příkazu o spáchání správního deliktu subjektem OTAVA družstvo, IČ: 260 37 483 (dále jen „*družstvo OTAVA*“) dle § 140 odst. 1 písm. b) zákona o zaměstnanosti a uložené sankci. Posléze žalovaná zrekapitulovala právní úpravu, ze které ve svém rozhodnutí vycházela. V návaznosti na to žalovaná (ve shodě s prvostupňovým orgánem) dovedla, že žalobkyně svým jednáním naplnila důvody pro nevydání povolení k dlouhodobému pobytu dle ustanovení § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Podle žalované žalobkyně v době platnosti posledního povolení k dlouhodobému pobytu neplnila účel

povoleného pobytu k zaměstnání, neboť pobyt jí byl povolen od 1. 5. 2015 do 30. 4. 2016, a to na základě rozhodnutí o povolení k zaměstnání z Úřadu práce ČR z důvodu zaměstnání u družstva OTAVA, přičemž žalobkyně fakticky vykonávala práci u společnosti RUMPOLD-P s. r. o., aniž by Úřad práce ČR vydal žalobkyni jiné rozhodnutí, kterým by povolil zaměstnání pro společnost RUMPOLD-P s. r. o. Žalovaná konstatovala, že žalobkyně se výkonem závislé práce pro společnost RUMPOLD-P s. r. o. v době povoleného pobytu dopustila nelegální práce podle § 5 písm. e) zákona o zaměstnanosti, neboť jako cizinka vykonávala práci v rozporu s vydaným povolením k zaměstnání a dále porušila ustanovení § 89 téhož zákona, neboť byla zaměstnávána, ačkoliv neměla pro práci u společnosti RUMPOLD-P s. r. o. platné povolení k zaměstnání a nebyla držitelem zaměstnanecké nebo modré karty, která by ji opravňovala k této závislé činnosti.

8. K odvolacím námitkám žalobkyně žalovaná zejména uvedla, že má za prokázané, že družstvo OTAVA zprostředkovalo žalobkyni zaměstnání bez povolení k příslušné formě zprostředkování zaměstnání v areálu společnosti RUMPOLD- P s. r. o. na adrese Nová 240, Sušice, kde žalobkyně vykonávala práci s kmenovými zaměstnanci společnosti RUMPOLD- P s. r. o. Tím byl fakticky dán vztah závislosti vykonávané práce žalobkyně vůči společnosti RUMPOLD-P s. r. o. K námitkám žalobkyně, že si nebyla vědoma a ani nemohla být vědoma toho, že nebyla zaměstnávána v souladu se zákonem, žalovaná odkázala na obecnou právní zásadu, že neznalost zákona neomlouvá, a je tedy povinností každého seznámit se s právní úpravou, která se ho týká.

II.

Žaloba

9. Žalobkyně poté, co v úvodu žaloby zrekapitulovala obsah napadeného rozhodnutí, uvedla, že s právním názorem žalované nesouhlasí.
10. Podle žalobkyně se tato nemohla dopustit jakéhokoliv jednání, které je v rozporu s právním řádem ČR, neboť z jejího pohledu neměla žádnou možnost zjistit, že vykonává práci pro jiného zaměstnavatele, než kterým bylo družstvo OTAVA, a pro kterého bylo vydané příslušné pracovní povolení. Žalobkyně měla za to, že již v rámci správního řízení prokázala, že měla uzavřenu řádnou pracovní smlouvu s družstvem OTAVA, jako zaměstnavatelem, a s výkonem práce na adrese ulice Nová 240, Sušice. Na této adrese bylo uvedeno místo výkonu práce, které žalobkyně uvedla v rámci řízení o povolení k zaměstnání u prvostupňového orgánu.
11. Žalobkyně namítala, že se žalovaná nedostatečně vypořádala se všemi námitkami, které byly uvedeny v odvolání ze dne 17. 10. 2017, a to zejména se skutečností, že žalobkyně jako zaměstnanec družstva OTAVA vykonávala práci, která jí byla zadávána vedoucími pracovníky tohoto družstva, byla jí vyplácena mzda tímto zaměstnavatelem, a to v hotovosti, a tímto zaměstnavatelem byly také prováděny odvody sociálního a zdravotního pojištění. Žalobkyně byla tímto zaměstnavatelem ujišťována v tom, že práce, kterou pro svého zaměstnavatele vykonává, je fakticky plněním smlouvy o dílo, kterou měl její zaměstnavatel (družstvo OTAVA) uzavřenu se společností RUMPOLD-P s. r. o. Žalobkyně byla také vždy přesvědčena o tom, že vykonávala stanovenou práci pomocí pracovních pomůcek, které náleží jejímu zaměstnavateli, tedy družstvu OTAVA, a tyto pracovní pomůcky a prostředky vždy od svého zaměstnavatele dostávala.

12. Žalobkyně nesouhlasila se žalovanou v tom, že měla mít v povědomí zákony ČR ve smyslu úpravy zaměstnávání, úpravy smluvních vztahů mezi obchodními korporacemi v rámci výkonu jejich podnikání a takovouto právní úpravu znát. Pro žalobkyni bylo závazné, že měla uzavřenu řádnou pracovní smlouvou a podle této jednala. Žalobkyně tedy nemohla porušit své povinnosti a fakticky nemohla ani vyvinout větší úsilí, aby přezkoumávala, zda vztahy, které fakticky vytváří její zaměstnavatel, jsou v souladu s právním řádem ČR. K tomuto žalobkyně neměla žádný mandát, přístup k relevantním informacím a ani oprávnění. Žalovanou zmiňovanou „zásadu neznalosti“ v tomto případě nelze vůbec aplikovat, neboť je naprosto nepřiléhavá a nevztahuje se na danou problematiku. Žalobkyně dodržela veškeré své právní povinnosti vyplývající z uzavřeného zaměstnaneckého poměru, neboť povinnost zaměstnance spočívá zejména v tom, že má osobně a svědomitě vykonávat svěřené pracovní úkoly. Toto vždy žalobkyně vykonávala a za toto pobírala mzdu.
13. Žalobkyně dále namítla, že nemůže být postihována za porušení právních povinností, kterých se dopustil zaměstnavatel. Žalobkyně nebyla v takovém pracovním postavení, ve kterém by mohla za jakékoliv jednání na straně zaměstnavatele odpovídat, a nelze ji proto fakticky za porušení právních povinností zaměstnavatele trestat. Napadené rozhodnutí žalované je fakticky takovým postihem a trestem, který dopadá pouze na žalobkyni.
14. Žalobkyně závěrem navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení, a dále že se žalobkyni přiznává právo na náhradu nákladů řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

15. Žalovaná ve svém vyjádření ze dne 20. 8. 2018 navrhla zamítnutí žaloby, když v první řadě uvedla, že skutkový stav a průběh správního řízení od podání žádosti do vydání pravomocného rozhodnutí je dostatečně popsán v žalobou napadeném rozhodnutí, tudíž nebude ve vyjádření k žalobě podrobně rozváděn. K žalobním námitkám pak žalovaná v plném rozsahu odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, když podle jejího názoru žaloba nepřinesla žádnou novou relevantní argumentaci.

IV.

Průběh řízení

16. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou, po vyčerpání řádných opravných prostředků a obsahuje všechny požadované formální náležitosti.
17. Vzhledem k tomu, že žalobkyně vyjádřila nesouhlas s rozhodnutím o věci samé bez jednání, soud konal dne 17. 8. 2021 jednání. Účastníci při jednání setrvali na své dosavadní právní argumentaci. Žalobkyně, jež při jednání udělila do protokolu plnou moc pro zastupování pro celé řízení, včetně doručování, v rubrice uvedenému obecnému zmocněnci, akcentovala, že dle jejího povědomí po celou relevantní dobu byla zaměstnancem družstva OTAVA, se kterým měla uzavřenu pracovní smlouvu a který za ni platil povinné odvody. Dále pak že se žalobkyně v dané souvislosti nedopustila žádného protiprávního jednání. Žalovaná nad rámec své dosavadní argumentace poukázala na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 8. 2020, č. j. 57 A 166/2018 – 128 a poté i na navazující rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2021, č. j. 1 Azs 471/2020 – 69 s tím, že závěry z těchto soudních rozhodnutí jsou aplikovatelné i na nyní projednávanou věc.

18. Soud při jednání jednak konstatoval obsah prvostupňového a napadeného rozhodnutí a dále provedl k důkazu pracovní smlouvy ze dne 30. 4. 2015 a ze dne 1. 5. 2016, obě uzavřené mezi družstvem OTAVA, jako zaměstnavatelem, a žalobkyní, jako zaměstnancem, a dále úplný výpis družstva OTAVA z obchodního rejstříku. Vzhledem k tomu, že žalobkyně při jednání netrvala na provedení dalších důkazů, které původně navrhla v žalobě, resp. žádný z účastníků neučinil další nové důkazní návrhy, soud při jednání další dokazování neprováděl.

V.

Posouzení věci soudem

19. V souladu s § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. soud vycházel při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (srov. § 76 s. ř. s.).
20. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
21. V projednávané věci byla podstatou sporu otázka, zda byla v případě žalobkyně dána překážka pro vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ v podobě „jiné závažné překážky“ podle 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, kterou správní orgány spatřovaly v tom, že žalobkyně v rámci svého předchozího pobytového oprávnění (zaměstnanecké karty) vykonávala nelegální práci, tedy práci v rozporu s vydanou zaměstnaneckou kartou, a to tím, že v období od května 2015 do dubna 2016 fakticky vykonávala práci pro společnost RUMPOLD-P s. r. o. v provozovně na adrese Nová 240, 342 01 Sušice, přestože její zaměstnanecká karta byla vystavena na práci u zaměstnavatele družstvo OTAVA. Správní orgány totiž jiný důvod, pro který by nemělo být předmětné žádosti žalobkyně vyhověno, neuvedly.
22. Soud při rozhodnutí věci vyšel v první řadě z následující právní úpravy.
23. Podle § 45 odst. 1 věty první zákona o pobytu cizinců *cizinec, který hodlá na území pobývat za jiným účelem, než který mu byl povolen, je povinen požádat ministerstvo o udělení nového povolení k dlouhodobému pobytu.*
24. Podle § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců *dlouhodobé vízum [...] ministerstvo cizinci neudělí, jestliže pobyt cizince na území není v zájmu České republiky nebo je zjištěna jiná závažná překážka pobytu cizince na území.*
25. Soud úvodem předesílá, že pro posouzení předmětné věci považuje za relevantní právní závěry vyslovené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2021, č. j. 1 Azs 471/2020 – 69 (dále jen „Rozsudek 1 Azs 471/2020“), v němž Nejvyšší správní soud rozhodoval o kasační stížnosti též žalobkyně podané proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 11. 8. 2020, č. j. 57 A 166/2018 – 128, kterým byla zamítnuta správní žaloba též žalobkyně proti rozhodnutí žalované ze dne 18. 9. 2018, č. j. MV-115013-3/SO-2017. Jak je patrné z úvodního vymezení věci řešené Rozsudkem 1 Azs 471/2020, Nejvyšší správní soud přezkoumával závěry zdejšího soudu, resp. žalované ve věci zamítnutí žádosti též žalobkyně o prodloužení zaměstnanecké karty, a to z důvodu existence jiné závažné překážky pobytu žalobkyně na území České republiky ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, kterou správní orgány také spatřovaly v tom, že žalobkyně v jistém období roku 2016 fakticky nevykonávala práci pro družstvo

OTAVA, které bylo uvedeno jako zaměstnavatel na zaměstnanecké kartě žalobkyně a se kterým měla žalobkyně uzavřen pracovněprávní vztah (pracovní smlouvu), nýbrž pro společnost RUMPOLD-P s. r. o., v jejímž areálu žalobkyně měla místo výkonu práce. Správní orgány přitom taktéž vyšly z rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj ze dne 16. 2. 2017, č. j. 2630/6.30/17, ve věci správního deliktu podle zákona o zaměstnanosti spáchaného družstvem OTAVA, který podle názoru správních orgánů žalobkyni zprostředkoval zaměstnání v areálu společnosti RUMPOLD-P s. r. o., aniž byl držitelem povolení k takovému zprostředkování, když v dané době roku 2016 žalobkyně fakticky vykonávala práci s odpady společně s kmenovými zaměstnanci společnosti RUMPOLD-P s. r. o.

26. Soud pro posouzení jím nyní projednávané věci (tj. zamítnutí předmětné žádosti žalobkyně o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“) považuje za stěžejní následující závěry vyslovené Nejvyšším správním soudem v Rozsudku 1 Azs 471/2020:

„[17] Nosným důvodem rozhodnutí správního orgánu prvního stupně byla skutečnost, že prodloužení platnosti zaměstnanecké karty nebylo možné, neboť by tím byl aprobován nezákonný stav spočívající v přidělování stěžovatelky k výkonu zaměstnání jinému subjektu v rozporu s pracovněprávními předpisy. S tímto posouzením se kasační soud ztotožňuje. [...] Naopak, pokud by bylo možno spatřovat jinou závažnou překážku ve výkonu nelegální práce stěžovatelkou, tzn. pokud by správní orgány a krajský soud hodnotily, že stěžovatelka věděla či měla vědět o výkonu práce v rozporu se zákonem, jak vystavěl svou argumentaci krajský soud a jak tvrdila i žalovaná, bylo by nezbytné zabývat se mírou neplnění účelu pobytu, a to v souladu s judikaturou kasačního soudu (rozsudky ze dne 9. 10. 2019, č. j. 10 Azs 250/2019-25, nebo ze dne 18. 2. 2021, č. j. 1 Azs 466/2020-51). Taková situace však v posuzované věci nenastala.

[...]

[22] Lze dodat, že rozhodnutí o neprodloužení platnosti zaměstnanecké karty není rozhodnutím, které by stěžovatelku bezprostředně nutilo opustit Českou republiku. Stěžovatelka má možnost požádat o jiný pobytový titul za účelem výkonu práce v České republice, včetně nové žádosti o vydání zaměstnanecké karty ve vztahu k jinému zaměstnavateli.“

27. Soud má s ohledem na vpředu tohoto rozsudku zrekapitulovaný obsah prvostupňového a napadeného rozhodnutí za to, že v nyní projednávané věci žádosti žalobkyně o vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ (na rozdíl od věci řešené Nejvyšším správním soudem v Rozsudku 1 Azs 471/2020, která se týkala žádosti žalobkyně o prodloužení platnosti zaměstnanecké karty) správní orgány řešily jiný pobytový titul, přičemž jinou závažnou překážku bránící udělení pobytového oprávnění spatřovaly výhradně ve výkonu nelegální práce žalobkyní během jejího posledního pobytového oprávnění. V soudem nyní projednávané věci tak předmětem posouzení nebyl objektivní stav, kdo byl fakticky zaměstnavatelem žalobkyně (jako v případě řešeném v Rozsudku 1 Azs 471/2020), ale otázka, do jaké míry se žalobkyně podílela, resp. zda si mohla být či byla vědoma nezákonného stavu vyvolaného protiprávním jednáním družstva OTAVA, které vedlo k tomu, že žalobkyně fakticky vykonávala práci v rozporu se zaměstnaneckou kartou, a tedy zda žalobkyně mohla ohrozit zájmy chráněné zákonem a zda její případné protiprávní jednání dosáhlo takové intenzity, aby jí byl z toho důvodu upřen i jiný typ pobytového oprávnění. V souladu

s výše citovaným názorem Nejvyššího správního soudu proto správní orgány byly povinny se zabývat posouzením, do jaké míry se žalobkyně zasloužila o neplnění účelu svého předchozího pobytového oprávnění, resp. zda jednání žalobkyně přispělo k porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu v takové intenzitě, že by bylo ospravedlněno užití závažných překážek bránících dalšímu pobytu žalobkyně na území České republiky. Tudíž správní orgány měly zejména hodnotit, zda žalobkyně věděla či měla vědět o tom, že vykonávala práci v rozporu se svým pobytovým oprávněním (zaměstnaneckou kartou).

28. Soud v dané souvislosti poukazuje na závěry vyslovené v odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 2. 2021, č. j. 1 Azs 466/2020 – 51, v němž kasační soud také posuzoval právní otázku, zda správní orgány mohly shledat existenci jiné závažné překážky pobytu stěžovatele na území České republiky pouze v tom, že v jiném řízení bylo zjištěno, že v průběhu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu cizinec po jistou dobu vykonával nelegální práci. Nejvyšší správní soud judikoval především následující:

„[13] V dané věci není sporu o tom, že za jinou závažnou překážkou pobytu cizince na území ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců může být považováno také dlouhodobé obcházení předpisů upravujících zaměstnávání cizinců v České republice. Podle závěrů judikatury se jedná například o dlouhodobý výkon závislé práce bez příslušného povolení úřadu práce, tedy výkon nelegální práce cizincem podle § 5 písm. e) bodu 2. ve spojení s § 89 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 5. 2018, č. j. 10 Azs 197/2017-53, nebo ze dne 20. 2. 2019, č. j. 6 Azs 7/2019-19). Současně však platí, že nikoliv každé porušení zákona o zaměstnanosti musí být považováno za jinou závažnou překážku pobytu cizince na území podle zákona o pobytu cizinců (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 Azs 66/2019-41).

[14] Nejvyšší správní soud dospěl ve své judikatuře k závěru, že prostý výkon nelegální práce nemůže bez dalšího naplnit hypotézu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Nejedná se totiž o jakýkoliv nelegální výkon závislé práce, nýbrž nelegální výkon práce dlouhodobý (např. ve věci sp. zn. 10 Azs 197/2017 se jednalo o dobu minimálně dvou let). Správní orgány jsou přitom povinny posoudit závažnost jednání cizince, a to z hlediska poměru nelegální práce ve vztahu k legální podnikatelské činnosti. Dále musí zvážit časový i finanční rozsah práce, kterou cizinec vykonává legálně, a rozsah práce, kterou činí nelegálně. Pečlivě musí zhodnotit rovněž to, zda se zřetelem ke všem konkrétním okolnostem věci dosahuje nelegální výkon závislé práce takové míry závažnosti, že naplňuje hypotézu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Rozsah nelegální práce musí z hlediska časového a hlediska finančního v rozhodnutí navíc přesněji specifikovat (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 10. 2019, č. j. 10 Azs 250/2019-25). Takové úvahy však v napadených správních rozhodnutích nejsou obsaženy.“

29. V návaznosti na tato obecná judikатурní východiska Nejvyšší správní soud v posledně citovaném rozsudku doplnil, že při výkladu a aplikaci pojmu jiná závažná překážka spatřované ve výkonu nelegální práce je třeba „vždy přihlížet ke konkrétním skutkovým okolnostem výkonu činností, které by bylo možné označit za nelegální práci. Je tedy nutné, aby konkrétní okolnosti nasvědčovaly takové intenzitě případného porušení pravidel o zaměstnanosti, resp. intenzitě porušení veřejného zájmu na ochraně pracovního trhu, která by ospravedlňovala užití závažných překážek bránících dalšímu pobytu cizince na území (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 9 Azs 66/2019-41).“

30. Soud v nyní projednávané věci dospěl k závěru, že správní orgány při výkladu pojmu *jiná závažná překážka* dle 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, kterou spatřovaly v nelegální práci žalobkyně, nepostupovaly ve smyslu citovaných závěrů z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu, když v případě žalobkyně náležitě nezkontrolovaly zejména intenzitu porušení pravidel o zaměstnanosti a míru účasti žalobkyně na stavu, ze kterého správní orgány dovodily nelegální práci žalobkyně. Z prvostupňového i napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se správní orgány spokojily ze závěry Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj v rámci správního řízení zahájeného s družstvem OTAVA o tom, že žalobkyně fakticky vykonávala práci u společnosti RUMPOLD-P s. r. o., ačkoli podle zaměstnanecké karty žalobkyně mělo být jejím zaměstnavatelem družstvo OTAVA. Přestože žalobkyně již v průběhu správního řízení namítala, že žila v přesvědčení a byla vždy ujišťována, že je zaměstnancem družstva OTAVA, se kterým měla uzavřenu pracovní smlouvu (a jehož představitel jí vyplácel mzdu), a že z jejího postavení a pracovního zařazení neměla možnost zjistit, že by na ni mohlo být pohlíženo jako na zaměstnankyni společnosti RUMPOLD-P s. r. o., správní orgány tyto okolnosti blíže nehodnotily a pouze stroze odkázaly na obecnou zásadu „neznalost zákona neomlouvá“. Správní orgány tudíž relevantním a dostatečným způsobem v přezkoumávaném správním řízení nezkontrolovaly a proto ani neprokázaly závažnost a míru účasti (resp. povědomí) žalobkyně na zjištěném porušení právních předpisů, z něhož správní orgány u žalobkyně dovodily výkon nelegální práce. Tím správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, což vedlo k jejich nesprávnému závěru, že je v případě žalobkyně dána překážka pro vydání nového povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ v podobě „*jiné závažné překážky*“ podle 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Uvedené pochybení správních orgánů zakládá důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí.
31. Soud *obiter dictum* uvádí, že podle jeho názoru dosud zjištěné okolnosti případu nesvědčí závěru, že v případě předmětné žádosti žalobkyně o nové povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ lze v jejím faktickém výkonu práce u společnosti RUMPOLD-P s. r. o. v průběhu jejího předchozího pobytového oprávnění spatřovat jinou závažnou překážku ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců. Soud zejména poukazuje na skutečnosti, které vyplývají ze správního spisu a které byly žalobkyní tvrzeny, resp. v části i prokázány jak ve správním řízení, tak i v řízení před soudem, když ani žalovaná ani prvostupňový orgán uvedené skutečnosti nespороvaly. V první řadě jde o to, že žalobkyně měla v relevantním období let 2015 a 2016 uzavřeny časově navazující pracovní smlouvy s družstvem OTAVA, jako zaměstnavatelem, podle nichž měla vykonávat práci na pozici „*pracovnice s odpady*“ a s místem výkonu práce „*Areál společnosti RUMPOLD-P s. r. o., Nová 240, Sušice 342 01*“. Mzdu vyplácel žalobkyni zástupce družstva OTAVA, pan P. Z., jenž byl dle zápisu v obchodním rejstříku v relevantním období let 2015 a 2016 předsedou družstva OTAVA, které v předmětu podnikání mělo i činnost nakládání s odpady. Družstvo OTAVA mělo za žalobkyni odvádět i povinné odvody na zdravotní a sociální pojištění. Ze správního spisu dále vyplynulo, že mezi družstvem OTAVA a společností RUMPOLD-P s. r. o. byla v dané době uzavřena smlouva o dílo, na základě které družstvo OTAVA mělo zajišťovat svými zaměstnanci třídění odpadu pro společnost RUMPOLD-P s. r. o. a že mezi těmito subjekty probíhala měsíční fakturace. Přitom protiprávního jednání v podobě zprostředkování zaměstnání žalobkyně (resp. i dalších osob) bez příslušného povolení, z něhož pramení i závěr o výkonu práce žalobkyně v rozporu s její zaměstnaneckou kartou (tedy správními orgány žalobkyni vytýkané nelegální práce), se dopustilo

družstvo OTAVA, bez jakéhokoli protiprávního jednání přičitatelného žalobkyni, jak plyne z rozhodnutí Oblastního inspektorátu práce pro Plzeňský a Karlovarský kraj ze dne 16. 2. 2017, č. j. 2630/6.30/17, o spáchání správního deliktu a uložení sankce družstvu OTAVA. Všechny tyto okolnosti podporují tvrzení žalobkyně, že se vždy považovala za zaměstnance družstva OTAVA a že ze svého postavení a pracovního zařazení neměla, resp. ani nemohla mít jakékoli povědomí o tom, že fakticky měla být považována za zaměstnance společnosti RUMPOLD-P s. r. o., tudíž že fakticky vykonávala práci pro jiného zaměstnavatele, než jakého měla uvedeného ve své zaměstnanecké kartě. Soud proto v dané souvislosti uzavírá, že budou-li chtít správní orgány setrvat na svém závěru, že i v případě předmětné žádosti žalobkyně o nové povolení k dlouhodobému pobytu za účelem „podnikání – OSVČ“ lze v jejím faktickém výkonu práce u společnosti RUMPOLD-P s. r. o. v průběhu jejího předchozího pobytového oprávnění spatřovat jinou závažnou překážku ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona o pobytu cizinců, budou muset v dalším průběhu správního řízení opatřit takou sadu důkazů, která takovýto právní závěr dostatečně podepře ve smyslu shora citovaným požadavků judikatury.

VI.

Rozhodnutí soudu

32. S ohledem na shora uvedené soud zrušil napadené rozhodnutí žalované dle § 78 odst. 1 s. ř. s. pro vadu řízení spočívající v nedostatečně zjištěném skutkovém stavu. Soud podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrátil věc žalované k dalšímu řízení, v němž je žalovaná vázána právními názory vyslovenými v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VII.

Náklady řízení

33. Výrok o nákladech řízení o žalobě se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byla procesně úspěšná žalobkyně a měla tudíž nárok na náhradu nákladů řízení. K dotazu soudu na specifikaci nákladů řízení učiněnému při jednání konaném dne 17. 8. 2021 obecný zmocněnec žalobkyně výslovně uvedl, že žádné náklady řízení vůči žalované žalobkyně neuplatňuje. Soudu proto rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 17. srpna 2021

Mgr. Lukáš Pišvejc v.r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje: L. K.

